

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620204435
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6620204435.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudkýň JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v právnej veci starostlivosti o maloletú Z. C., narodenú XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov - matky T. C., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom W. č. XXX/X, XXX XX W., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Soňou Petrusovou, Ul. Adyho č. 34, 984 01 Lučenec a otca P. C., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom D. č. XXXX/XX, XXX XX R., t. č. K. č. XX, XXX XX W., právne zastúpeného JUDr. Marian Dzuroška, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova č. 468/31, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 47 254 513, o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/65/2020-84 z 24. marca 2021 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/65/2020-113 z 19. mája 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/65/2020-84 z 24. marca 2021 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/65/2020-113 z 19. mája 2021 vo výrokoch, ktorými zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/31/2018-32 zo dňa 17. 09. 2018 vo výroku o úprave styku otca s maloletou Z. C., narodenou XX. XX. XXXX (I., II. výrok); uložil maloletej Z. C. a jej rodičom výchovné opatrenie (III. výrok); návrh otca na zverenie maloletej Z. C. do striedavej osobnej starostlivosti zamietol (IV. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (V. výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd,“ alebo „súd prvej inštancie,“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 24. 03. 2021 zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/31/2018-32 zo dňa 17. 09. 2018 vo výroku o úprave styku otca P. C., narodeného XX. XX. XXXX (ďalej aj „otec“) s maloletou Z. C., narodenou XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletá,“ resp. „maloleté dieťa“) nasledovne: Otec má právo stykať sa s maloletou Z.: 1./ každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 12.00 hod., 2./ každý párný týždeň v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky maloletej T. C. (I. výrok). Matke maloletej (ďalej aj „matka“) uložil povinnosť v určenom čase maloleté dieťa riadne pripraviť na styk s otcom a otcovi uložil povinnosť po ukončení styku maloleté dieťa matke odovzdať, všetko v mieste bydliska matky (II. výrok). Ďalej súd prvej inštancie uložil maloletej, jej rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a absolvovať konzultácie so psychológom v intervaloch podľa jeho určenia za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi a zabezpečenia rozvíjania vzájomného vzťahu otca s maloletým dieťaťom a jeho prehlbovania, po dobu 12 mesiacov, počnúc dňom skončenia núdzového stavu vyhláseného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 268/2020 Z.z. z 30. septembra 2020, ktorý bol opakovane predĺžený uznesením vlády č. 160/2021 Z.z. z 26. apríla 2021 (III. výrok). Súd prvej inštancie návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti otca zamietol (IV. výrok).

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že otec sa návrhom na začatie konania domáhal zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5, § 24 ods. 2, 4, § 25 ods. 1, 2, 4, § 26, § 28 ods. 2, 37 ods. 2 písm. d), § 37 ods. 7, 8 § 43 ods. 1, zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine,“ resp. „ZR“), § 2 ods. 1, § 38 ods. 1, 2 a § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CMP“).

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že v predmetnom prípade je potrebné rozhodnúť o zmene úpravy styku otca s maloletou, pretože rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/31/2018-32 zo dňa 17. 09. 2018 nezodpovedá aktuálnym pomerom maloletej a nie je v jej záujme. Od doby, kedy bol rozsudok vyhlásený, nastala podstatná zmena pomerov najmä u maloletej v tom, že maloletá je citovo veľmi pripútaná na svoju matku, odmieta nielen styk s otcom, ale aj zostať bez matky u akejkoľvek inej dospelšej osoby, hoci ju pozná. Uvedené vyplynulo zo súkromného znaleckého posudku znalkyne V. P. H., odbor Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých č. 13/2020, predloženého matkou (ďalej aj „súkromný znalecký posudok“) a taktiež to, že dôvodom tejto neochoty je zvýšená úzkosť a strach, ktorá u maloletej aktuálne napĺňa kritériá diagnózy F93 separačnej poruchy v detstve. Dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že komunikácia medzi rodičmi maloletej je problémová, nevedia dospieť k vzájomnému konsenzu, nerozprávajú sa spolu, otec matku obviňuje z toho, že mu neumožňuje styk s maloletou, matka naopak od doby, kedy bol prvýkrát upravený styk otca s maloletou sa styku vždy s maloletou zúčastňovala. Otec nepripúšťa, že by vo vzťahu s maloletou urobil niekde chybu, alebo by mohol on sám prispieť k zlepšeniu priebehu stretávania s maloletou. Za príčinu toho, že jeho vzťah s maloletou nefunguje, považuje matku, ktorú viní z toho, že ho vykresľuje v negatívnom svetle, vyvíja na maloletú emočný tlak a podľa svojej vôle koriguje, stretávanie s maloletou. Tieto zistenia vyplynuli nielen z výsluchu otca, ale aj z jeho vyjadrenia k súkromnému znaleckému posudku, ktorý v priebehu konania doručil. Otec nesúhlasil so závermi súkromného znaleckého posudku, navrhol, aby bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktorému sa podrobia všetci - rodičia aj maloleté dieťa. Jeho námietky k súkromnému znaleckému posudku spočívali v tom, že tvrdil, že psychologické vyšetrenie prebiehalo neštandardne, za zvláštnych okolností a preto súkromný znalecký posudok pôsobí neobjektívne a nevierohodne, pričom nie je zrejmé, v ktorej fáze vyšetrenia bola prítomná matka. Podľa názoru súdu prvej inštancie odpoveď na toto tvrdenie vyplýva zo súkromného znaleckého posudku, z klinického pozorovania správania maloletej, kde znalkyňa uviedla, že maloletá bola s matkou len po príchode na vyšetrenie, popísala, ako sa maloletá správala pri vyšetrení a následne znalkyňa uviedla, že po určitom čase matka odišla do inej miestnosti. Túto skutočnosť maloletá nevedela zvládnuť, nechcela matku pustiť, pôsobila nešťastne, unavene, „zmorene,“ a preto znalkyňa zvolila kompromis a maloletá čakala v inej miestnosti za dverami, kde si kreslila a jeho kresby niesli známky regresu.

Otec tiež tvrdil, že mu matka celé roky znemožňovala štandardný styk určený súdom, čo v konaní nepreukázal. Naopak súd prvej inštancie dokazovaním zistil, že rodičia už v čase rozvodu manželstva vedeli, že maloletá nechce zostať s otcom sama, túto skutočnosť súdu zamlčali, pričom uzavreli dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, avšak pri styku otca s maloletou bola od samého začiatku prítomná matka. Otec nepodal návrh na výkon rozhodnutia. Otec ďalej tvrdil, že sám začal maloletú navštevovať v materskej škole, čo potvrdila aj svedkyňa W. K..

Podľa názoru súdu prvej inštancie zo súkromného znaleckého posudku vôbec nevyplývalo, že maloletá je matkou tendenčne vychovávaná proti otcovi, práve naopak, matka opakovane deklarovala, že je ochotná pre dobro maloletej zúčastňovať sa na stretnutiach s otcom, kým si maloletá na otca nezvykne. Sama matka znalkyni tvrdila, že otec má maloletú rád, bola si istá, že aj maloletá má rada otca, ale v súčasnosti ide o trápenie maloletej, lebo po takýchto stretnutiach maloletá v noci zle spala, zvracala, pocikala sa, mala strach a musela spať pri zasvietenom svetle (č. I. 40 spisu). Otec videl účelovosť konania matky v tom, že maloletá je nadmerne citovo k matke pripútaná, že sa od matky odmieta odlúčiť. Zo záveru súkromného znaleckého posudku vyplynulo, že maloletá trpí diagnózou F93 separačnou poruchou v detstve. Na rozdiel od tvrdenia otca o ukážkovom vzťahu otca s maloletou súd prvej inštancie tento záver nezdieľal a tento nevyplýval ani zo záveru vykonaného dokazovania. Za naj dôveryhodnejšiu výpoveď svedkov súd prvej inštancie považoval výpoveď svedkyne C. K., ktorá je učiteľkou maloletej v materskej škole a popísala to, čo videla a zistila v správaní maloletej, navyše tieto zistenia mohla porovnávať s dobou asi pol roka predtým, keďže v minulosti maloletú učila. Po dlhšej prestávke spôsobenej práceneschopnosťou svedkyne zbadala u maloletej výraznú zmenu v správaní, ktorú aj podrobne vo výpovedi popísala. Táto zmena správania korešponduje so závermi, ktoré vyplynuli

zo znaleckého posudku. Nakoniec rodičia výpoveď tejto svedkyne nespochybnili. Svedok P., ktorý je starým otcom maloletej, opísal situáciu, keď sa mal uskutočniť styk otca s maloletou, ktorý pozoroval na ulici pred svojim domom a popísal ho zhodne s tvrdením matky, že maloletá kričala, plakala, mala penu na ústach, hádzala sa, za žiadnu cenu nechcela ísť k otcovi a potvrdil, aj to, že neskôr matka maloletú nevedela utíšiť. Tiež potvrdil to, že maloletá je neprimerane závislá na matke, matka sa nemôže od nej vzdialiť, že aj matku to vyčerpáva, maloletá nechce ísť spať s nikým okrem matky, ani byť v prítomnosti iných dospelých osôb, ani jeho, hoci spolu žijú v jednej domácnosti. Výpoveď svedkyne V. D. súd prvej inštancie tiež vyhodnotil ako dôveryhodnú aj preto, že je učiteľkou maloletej len v školskom roku 2020/2021, maloletú učí od novembra minulého roku, čo je už od doby zmeneného správania maloletej. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal preukázané, že v danej veci neboli preukázané všetky podmienky uvedené v ustanovení § 24 ods. 2 Zákona o rodine pre zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. V konaní bolo preukázané, že vzťahy medzi rodičmi maloletej sú problematické, rodičia spolu nekomunikujú, matka so zverením maloletej do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasila, zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti si nevyžadoval jeho záujem, čo mal súd prvej inštancie preukázané jednak výsluchom svedkov M. K. a V. P., ale najmä zo záverov súkromného znaleckého posudku č. 13/2020. Súkromný znalecký posudok bol posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd (§ 209 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku; ďalej aj „CSP“). Súkromný znalecký posudok mal podľa názoru súdu prvej inštancie všetky zákonom predpísané náležitosti, obsahuje doložku o tom, že znalkyňa si je vedomá následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Pri hodnotení tohto znaleckého posudku súd prvej inštancie vychádzal z jeho účelu, úlohy znalkyne, ktorý účel síce vymedzila matka, avšak tieto zodpovedali aktuálnemu súdnemu konaniu, určeniu z akého dôvodu dieťa odmieta otca, keďže otec návrhom na začatie konania žiadal maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, ale aj úpravy styku. V súkromnom znaleckom posudku znalkyňa uviedla použité metodiky, ktoré vyhodnotila. Stretnutie znalkyne, matky a maloletej znalkyňa popísala v klinickom pozorovaní maloletej. Podľa názoru súdu prvej inštancie súdna znalkyňa vyčerpávajúco zodpovedala na všetky tri požiadavky, závery znaleckého posudku netrpia vnútornými rozpormi, aktuálne vyjadrujú psychologickú anamnézu maloletej ale aj návrh vhodného spôsobu úpravy styku s otcom, keďže zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti znalkyňa neodporučila. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie zo záverov súkromného znaleckého posudku vychádzal a osvojil si ich.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti je predčasný, maloletá na striedavú osobnú starostlivosť nie je pripravená, rodičia a maloletá musia postupným krokmí začať obnovovať dôveru maloletej v oboch rodičov, ale najmä v zdravej miere. Súd prvej inštancie nepovažoval návrh otca na nariadenie znaleckého dokazovania za dôvodný, keďže v súkromnom znaleckom posudku sú dostatočne vyriešené vzťahy maloletého dieťaťa k oboom rodičom, ale najmä aktuálne psychologické rozpoloženie maloletej a znalkyňa vyčerpávajúco odporučila postupnými krokmí oboch rodičov s maloletou začať budovať stratenú istotu a rovnováhu maloletej a tieto postupné kroky musia rodičia začať uskutočňovať v záujme toho, aby maloletá bola vyrovnaná, šťastná, netrpela, prestali sa u nej prejavovať kritériá diagnózy F93 separačnej poruchy v detstve. Súd prvej inštancie návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti zamietol a zamietol aj návrh na doplnenie dokazovanie výsluchom svedkyne p. A., ktorá bola učiteľkou maloletej v materskej škole v školskom roku 2019/2020, lebo výsluchom svedkyne K. mal súd prvej inštancie preukázané, že maloletú učila od jej troch rokov veku, čiže od roku 2018. Opäť ju začala učiť od septembra 2020 a už vtedy zbadala zmenu v jej správaní a upozornila na ňu aj oboch rodičov. Navyše mal súd prvej inštancie nepochybne preukázanú aktuálnu zmenu v správaní maloletej zodpovedajúcu tomu, čo zistila znalkyňa v súkromnom znaleckom posudku.

Ďalej súd prvej inštancie dokazovaním zistil, že komunikácia medzi rodičmi maloletej je problémová, nevedia dospieť ku vzájomnému konsenzu ohľadom stretávania sa otca s maloletou. Matka tvrdila, že mala záujem, aby sa otec s maloletou stretol, ale styk sa realizoval v jej prítomnosti, otec nesúhlasil s úpravou styku, trval na tom, aby bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie zistil, že otec nepripúšťa, že by vo vzťahu s maloletou robil niekde chybu, alebo by mohol on sám prispieť k zlepšeniu priebehu stretávania s maloletou. Za príčinu toho, že jeho vzťah s maloletou nefunguje, považuje matku, ktorú viní z toho, že vyvíja na maloletú emočný tlak a podľa svojej vôle koriguje jeho stretávanie s maloletou.

Súd prvej inštancie poukázal na to, že musí vo všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovať právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a ku schopnostiam rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

Pretože rodičia nežijú spolu, styk otca s maloletou je jedným z mála prostriedkov, ktorým sa otec môže podieľať na výchove maloletej a na rozvoji jej osobnosti. Je v záujme maloletej, aby sa rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach maloletej. Tým, že rodičovské práva k maloletej majú obaja rodičia, má aj otec právo sa s ňou stretávať, rovnakom právo maloletej je, aby mala zabezpečený nerušený a plnohodnotný kontakt aj s druhým rodičom. Model otca pri výchove maloletej je nenahraditeľný a aj prospešný. Otec má právo podieľať sa plnohodnotne na výchove maloletej. Pravidelný styk otca s maloletou je nevyhnutný vzhľadom na potrebu výchovného vzoru otca pre ďalší vývin maloletej v rovnakom rozsahu, ako vzor matky. Len tak možno predpokladať postupné budovanie vzájomného vzťahu otca s maloletou. Podľa názoru súdu prvej inštancie v posudzovanej veci hlavným problémom je vzájomné antagonistické správanie rodičov voči sebe navzájom a ich pretrvávajúce problémy, resp. neochota vzájomne plnohodnotne a neutrálne komunikovať. Je nevyhnutné mať na zreteli, že plnohodnotná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu, ale najmä schopnosť spolu efektívne a korektne komunikovať a spolupracovať, a teda vyžaduje vysokú mieru osobnej a osobnostnej vyzretosti a vyspelosti oboch rodičov s tým, aby si boli predovšetkým vedomí zásadnej miery svojej zodpovednosti za výchovu a priaznivý vývoj svojho potomka. Preto súd prvej inštancie považoval za nevyhnutné uložiť maloletej a jej rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu po dobu 12 mesiacov na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec a absolvovať konzultácie so psychológom v intervaloch podľa jeho určenia za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi a zabezpečenia rozvíjania vzájomného vzťahu otca s maloletým dieťaťom a jeho prehlbovania. Dĺžku výchovného opatrenia súd prvej inštancie určoval s prihliadnutím na závery súkromného znaleckého posudku, z ktorých okrem iného vyplynulo, že znalkyňa v žiadnom prípade neodporučila unáhliť postupný proces opatrne a pomalými krokmi maloletej a jej rodičov pri upravenom styku najskôr v prítomnosti matky a neskôr už bez prítomnosti matky.

Súd prvej inštancie rozhodol o úprave styku otca s maloletou nasledovne: 1./ každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 12.00 hod., 2./ každý párný týždeň v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod., v prítomnosti matky. Rozsah styku zodpovedá záveru súkromného znaleckého posudku, táto úprava styku je aktuálne vhodná, sledujúca predovšetkým najlepší záujem maloletého dieťaťa, kedy bude zabezpečené právo maloletej na pravidelný styk s otcom a aj právo otca na kontakt s maloletou a zároveň bude rešpektovaný aj postoj maloletej, ktorá sa obáva toho, že otec ju matke nevráti, čo vyplynulo nielen zo znaleckého posudku, ale aj z výsluchu svedkyne M. K.. Práve z tohto dôvodu súd prvej inštancie uložil rodičom aj maloletej výchovné opatrenie. Súd prvej inštancie očakáva aktívnu spoluprácu rodičov pri napĺňaní účelov a cieľov tohto výchovného opatrenia. Zlepšenie vzájomnej komunikácie rodičov o výchove dieťaťa, rozdelenie rodičovských kompetencií a dodržiavanie dohodnutých pravidiel povedie k úspešnému budovaniu dôvery v rodičovskom vzťahu, čo je v záujme maloletej, ako aj jej rodičov. Podľa názoru súdu prvej inštancie takýto model úpravy styku otca s maloletou je za daných okolností pre účastníkov konania kompromisný, pre maloletú priaznivý z hľadiska perspektívy a šance vybudovať a upevňovať vzťah s otcom. Nič nebráni niektorému z rodičov navrhnúť neskôr, po absolvovaní odborného psychologického poradenstva a zhodnotení jeho účinkov, novú úpravu styku otca s maloletou tak, aby ďalej zodpovedala záverom súkromného znaleckého posudku, prípadne novým okolnostiam. Súd prvej inštancie súčasne matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť, čo znamená primeraným oblečením, obutím, ale aj psychicky, t.j. motiváciou tak, aby sa maloletá na styk s otcom tešila a aj ho s radosťou prežívala. Je preto úlohou matky, aby aktívne a cielene pomohla maloletej nevťeravým a citlivým spôsobom vybudovať si vzťah s otcom a pred kontaktom s otcom maloletú patrične na toto stretnutie aj po psychickej stránke správne pripravila a maloletú pozitívne motivovala. Je však aj na otcovi, aby svojou iniciatívou a svojim prístupom k maloletej toto úsilie matky podporoval a sám prispieval k tomu, aby sa maloletá na stretnutia s ním tešila a predovšetkým sa zdržal akéhokoľvek nevhodného komentovania alebo osočovania matky pred maloletou. V neposlednom rade by si obaja rodičia mali uvedomiť, že by malo byť predovšetkým ich záujmom, aby sa situácia ohľadom maloletej upokojila a nebola vystavené stresujúcim faktorom, ktoré môžu mať negatívny vplyv na jeho emocionálny a duševný vývoj, najmä preto, lebo maloletá v školskom roku 2021/2022 začne plniť povinnú školskú dochádzku. Formu upraveného styku súd prvej inštancie zvolil aj z dôvodu, že z dokazovania a obsahu spisu vyplynulo, že najviac konfliktné situácie vznikajú pri odovzdávaní maloletej na začiatku styku (výpoveď svedka V. P., ktorú otec nepoprel), preto aj z tohto hľadiska (predchádzania konfliktným situáciám) sa javila súdu prvej inštancie najvhodnejšia úprava styku otca s maloletou v rozsahu, ktorý určil v rozsudku a v prítomnosti matky.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Následne súd prvej inštancie doplniacím rozsudkom č. k. 8P/65/2020-113 zo dňa 19. 05. 2021 (ďalej aj „doplniací rozsudok“) doplnil rozsudok súdu prvej inštancie o výrok VI. tak, že návrh otca na prerušenie konania zamietal.

V odôvodnení doplnacieho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že na pojednávaní dňa 24. 03. 2021 otec navrhol prerušiť konanie o striedavej osobnej starostlivosti maloletej až do doby, dokedy bude známe, s akým výsledkom bude súdom uložené výchovné opatrenie. Súd prvej inštancie poukázal na § 2 ods. 1 CMP, § 162, § 225 ods. 1 veta druhá, § 225 ods. 2 veta prvá CSP.

Súd prvej inštancie sledujúc záujem maloletej nepovažoval za dôvodné prerušiť konanie o návrhu otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti do doby, kým súdu prvej inštancie nebude známe, či súdom prvej inštancie uložené výchovné opatrenie splnilo svoj účel z dôvodu, že návrh otca na zverenie považoval za predčasný v dôsledku čoho návrh otca zamietol, preto súd prvej inštancie zamietol návrh otca na prerušenie konania.

3. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v spojení s doplniacím rozsudkom prvoinštančného súdu, konkrétne do výrokov, ktorými súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/31/2018-32 zo dňa 17. 09. 2018 vo výroku o úprave styku otca s maloletou Z. C., narodenou XX. XX. XXXX (I., II. výrok); uložil maloletej Z. C. a jej rodičom výchovné opatrenie (III. výrok); návrh otca na zverenie maloletej Z. C. do striedavej osobnej starostlivosti zamietol (IV. výrok) a do závislého výroku o trovách konania (V. výrok), otec podal včas odvolanie.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ CSP.

Uviedol, že návrh na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti o maloletú podal z toho dôvodu, že matka rozsudok Okresného súdu v Lučenci sp. zn. 11P/31/2018 zo dňa 17. 09. 2018, ktorým bolo ich manželstvo rozvedené a boli upravené ich práva a povinnosti k maloletej (vrátane styku) nerešpektuje a pod rôznymi zámienkami mu neraz znemožnila styk s maloletou. Aktuálne sa stýka s maloletou v materskej škole. Maloletá je z celej situácie deprimovaná, nechápe prečo jej matka bráni v styku s ním. Tak isto bol on svedkom viacerých situácií, kde mu maloletá osobne povedala, že matka jej hovorí zlé veci na jeho osobu a nechápala, prečo to tak robí. S maloletou má pekný vzťah, stretnutia s ním prežíva pozitívne, teší sa z jeho prítomnosti a potvrdzuje to aj slovami, že ho ľúbi. Preto nadobudol presvedčenie, že práve striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletej, a tým sa bude deklarovat aj jej nespochybniteľné právo na oboch rodičov. Rozhodne však nepredpokladal, že súd prvej inštancie na základe ním namietaného matkou súdu prvej inštancie predloženého súkromného znaleckého posudku jeho práva na styk s maloletou oproti pôvodnému rozsudku ešte viac obmedzí a napriek evidentnému podozreniu, že matka s maloletou vo vzťahu k nemu manipuluje a že jej prítomnosť pri styku s maloletou sa vôbec neosvedčila a nepochybne je nežiaduca a kontraproduktívna, znovu tento styk podmienil jej účasťou.

So závermi súkromného znaleckého posudku sa nestotožnil a nesúhlasil s ním. Bol toho názoru, že takéto psychologické vyšetrenie pôsobí nevierohodne a jeho závery vzbudzujú pochybnosti o jeho objektívnosti. Psychologické vyšetrenie maloletej sa uskutočnilo dňa 13. 10. 2020 od 9.30 hod. do 12.30 hod. v Ambulancii klinickej psychológie 1 FN sP J. A. Reimana Prešov, Ul. Sládkovičova 25, Prešov. Návrh na zmenu rozhodnutia bol podaný 28. 09. 2020. Samotné prešetrenie pomerov u matky bolo vykonané dňa 16. 10. 2020 a bol vykonaný pohovor s maloletou v jej prirodzenom prostredí. Poukázal na skutočnosť, že matka pri samotnom prešetrovaní pomerov pred zamestnankyňou kolízneho opatrovníka zatajila, že sa dňa 13. 10. 2020 s maloletou z vlastnej iniciatívy zúčastnila na psychologickom vyšetrení. V opačnom prípade by totiž kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 21. 10. 2020 nedoporučoval súdu prvej inštancie pre prípad, ak sa rodičia na úprave styku s maloletou nedohodnú, nariadiť znalecké dokazovanie a evidentne by bol informáciu o postupe matky v správe aspoň konštatoval. Takýto postup matky vzbudzuje podozrenie z účelového správania sa a snahe poškodiť jeho rodičovské práva k maloletej. Tiež mal vážne podozrenie, že matka neuviedla súdu prvej inštancie skutočný dôvod na odročenie pojednávania dňa 16. 11. 2020, ktorým bola zrejme snaha vyčkať na znalecký posudok, ktorý mal byť vypracovaný 14. 11. 2020.

Podľa jeho názoru samotné psychologické vyšetrenie prebiehalo neštandardne, za zvláštnych okolností, a preto pôsobí z hľadiska jeho objektívnosti nevierohodne. Z jeho obsahu nie je zjavné, do ktorej fázy vyšetrenia maloletej bola matka prítomná, či a ak áno, akým spôsobom zasahovala do rozhovoru s maloletou, prípadne do diagnostiky. Znalkyňa získavala základné anamnestické údaje výlučne len od matky, ktoré sú tendenčné a hrubo skresľujúce skutočný stav vecí, vrátane jeho správania sa v prítomnosti maloletej, ich vzťahu, vzťahu maloletej k jeho rodičom a pod., nehovoriac o tom, že matka

v snahe vykresliť sa v lepšom svetle zatajila, že mu po celé obdobie znemožňovala štandardný styk s maloletou, ktorý bol súdom určený. Bol toho názoru, že ovplyvňovanie maloletej matkou, prípadne jej rodinnými príslušníkmi sa dá vydedukovať aj z vyjadrení maloletej, ktorá uviedla, že matka jej povedala, že nepôjde do škôlky, ale na výlet a keď bude poslušná, tak jej kúpi niečo. Znalkyňa neskúmala, či správanie sa maloletej, ako aj jej postoje a názory, ktoré sú priamo závislé od postojov a názorov matky, dominantný vzťah maloletej k matke, s ktorou žije, jej identifikáciu s matkou, idealizácia matky maloletou, preberanie jej postojov a názorov, nezdravá naviazanosť na matku, nie je výsledkom cieleného, pre ďalší vývoj maloletej škodlivého konania matky v snahe odizolovať maloletú od neho a od jeho rodinných príslušníkov. Toto podozrenie je umocnené aj konštatovaním znalkyne o úzkostnom správaní sa maloletej v prítomnosti matky, prejavom nadmerného strachu z odlúčenia od matky a veku neprimeranej závislosti na matke. Mal za to, že pre zdravý duševný vývoj maloletej je potrebné, aby netrávila čas len s matkou, ale aby sa stretávala aj s inými osobami, najmä s ním a znížiť tak závislosť maloletej od matky. Nie je možné pripustiť, aby matka svojou prítomnosťou ešte aj pri jeho styku s maloletou mohla uplatňovať svoje manipulatívne správanie a maloletú citovo vydierala. Maloletú má nadovšetko rád a aj maloletá má kladný postoj k nemu. Nesúhlasil s tým, že maloletá má z neho strach a obavy, že ju matke nevráti. Ak takéto prejavy prezentuje, tak jedine pod silným nátlakom matky. Takéto obavy maloletá pri ich stretnutiach nikdy neprezentovala, na jeho prítomnosť sa vždy tešila a zo stretnutí mala radosť. Práve na túto okolnosť navrhol vypočuť na pojednávaní aj aktuálnu učiteľku maloletej - svedkyňu Mgr. Q. A., bytom W., ul. N. XXX/XX, ktorá jeho stretnutia s maloletou mala možnosť dlhodobu sledovať. Súd prvej inštancie mu však tento návrh zamietol, s čím rozhodne nemôže súhlasiť a takéto jeho rozhodnutie považuje za nezákonné.

Na záver konštatoval, že keďže znalkyňa disponovala informáciami len zo strany matky, ktorá na viac bola prítomná pri vyšetrení maloletej znalkyňou a evidentne jej za poslušnosť sľúbila „odmenu,“ nemôže takýto posudok považovať za objektívny o to viac, že V. P. H. ani nebola kompetentná na vypracovanie znaleckého posudku. Preto rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ zamietol aj ďalší jeho návrh na pribratie znalca z odvetvia detskej psychológie, považuje za nezákonné. Nové znalecké dokazovanie by sa malo zamerať nie len na nezdravý vzťah maloletej k matke, ktorá ju evidentne až chorobne citovo pripútava k sebe, ale najmä na ustálenie, čo matku k takémuto konaniu vedie, či má tendencie manipulovať s maloletou a citovo ju zámerne odpútať od neho a jeho príbuzných, aký dopad takéto konanie matky môže mať na jej ďalší vývoj. Nové znalecké dokazovanie by sa samozrejme malo zamerať aj na skúmanie jeho citových väzieb a maloletej, jeho charakterových vlastností a najmä jeho nezastupiteľnú úlohu pri ďalšom formovaní osobnosti maloletej. Rozhodne by sa mala riešiť aj otázka východísk z tejto situácie, vrátane skúmania, či pre zdravý vývoj maloletej by nebolo vhodnejšie ju zveriť do jeho osobnej starostlivosti, alebo do navrhovanej striedavej starostlivosti obidvoch rodičov, a tak eliminovať, resp. zabrániť až nezdravému pripútavaniu maloletej k matke, čo evidentne vyvoláva u nej strach z iných ľudí, vrátane najbližších (starých rodičov).

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

Podotkla, že otec v odvolaní neuviedol žiadne nové, prípadne iné skutočnosti, ktoré už neuviedol vo svojom návrhu, prípadne na pojednávaní, ku ktorým sa už vyjadrovala.

Mala za to, že otec neuviedol v odvolaní pravdivé skutočnosti. Nie je pravdou, že ona nerešpektuje doposiaľ existujúce právoplatné rozhodnutie súdu. Všetky skutočnosti, ktoré otec spomína, uviedol v snahe očierniť jej osobu a ublížiť jej, pričom nemá na mysli hlavne záujem maloletej.

V súvislosti so stykom otca a maloletej uviedla, že od pojednávania dňa 24. 03. 2021 otec nemal záujem o styk s maloletou. Prvýkrát prejavil záujem dňa 22. 05. 2021 (sobota), kedy otec prišiel na styk s maloletou v sprievode svojej matky - starej matky maloletej a svojej priateľky. Stretnutie trvalo 2 hodiny za jej prítomnosti, pričom počas prebiehajúceho styku otca s maloletou sa tento venoval svojej priateľke (styk prebiehal v nákupnom centre Galéria v Lučenci) a ona spoločne s maloletou bola v prítomnosti starej matky maloletej. Priateľka otca ju počas cesty v aute neustále urážala a poučovala, pričom maloletá ju videla prvýkrát a vnímala jej nepriateľské správanie voči nej. Otec mal záujem prísť aj v nedeľu, avšak styk sa neuskutočnil z dôvodu jej zdravotných problémov.

Ďalej poukázala na skutočnosť, že súkromný znalecký posudok bol vypracovaný znalkyňou, ktorú našla v zozname znalcov a práve nie z blízkeho okolia, aby ju neobviňoval zo zaujatosti. Do vyšetrenia sa so znalkyňou nestretla a nemala o nej žiadne informácie. Znalkyňa vypracovala súkromný znalecký posudok štandardne a otec ničím nepreukázal, že by súkromný znalecký posudok bol nevierohodný.

Znalkyňa V. P. H. je znalkyňou pod ev. č. XXXXXX v odbore a odvetví „Klinická psychológia detí“ od 18. 01. 2017 a „Klinická psychológia dospelých“ od 18. 01. 2017, pričom je zamestnaná v W.. Reimana, S. XX, W..

Pokiaľ otec namietal, že súd prvej inštancie nevypočul ako svedka Mgr. Q. A., ktorá je podľa neho aktuálnou učiteľkou maloletej, ktorá mala jeho stretnutia s maloletou dlhodobo sledovať, uviedla, že V. A. je v kamarátskom vzťahu s otcom a práve ona poskytuje otcovi telefonické, prípadne osobné informácie, kedy ide maloletá na prechádzku a iniciuje stretnutia maloletej s otcom aj napriek tomu, že to nie je pre maloletú vhodné. Uviedla, že V. A. nie je aktuálnou učiteľkou maloletej, ale je ňou M. K., ktorá bola pred súdom prvej inštancie k veci podrobne vypočutá. Takže jej nie je známy dôvod výsluchu V. A., na ktorom otec trvá.

S poukazom na uvedené považovala rozsudok súdu prvej inštancie za zákonný a správny.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že argumentácia, ktorú prezentuje matka je zavádzajúca a pre neho neprijateľná.

V odôvodnení odvolania detailne uviedol, z akého dôvodu považuje súkromný znalecký posudok za neprijateľný a vzbudzujúci pochybnosti o jeho objektívnosti. Nič na tejto jeho argumentácii nemení ani tvrdenie matky, že ide aj o znalkyňu z odvetvia klinickej psychológie detí.

Tvrdenie matky ohľadne styku s maloletou dňa 24. 03. 2021 je absolútne zavádzajúce a nepravdivé. Počas styku nedošlo v aute k žiadnemu nevhodnému správaniu sa jeho priateľky voči matke. Bola to práve matka, ktorá po tom, ako sa chcela jeho priateľka k maloletej prihovoriť, ju razantne zahriakla, po čom ostalo v aute ticho. Matka sa snažila počas celej doby styku maloletú izolovať, v aute ju posadila tak, aby sa stará matka maloletej nemohla ani dotknúť, stávala sa medzi maloletú a nich.

Matka i napriek tomu, že vedela, že dňa 05. 06. 2021 chcel s maloletou ísť na výlet do Bojníc, mu po príchode maloletú nevydala. Po jeho príchode zistil, že maloletá na výlet vôbec nebola pripravená. Bolo evidentné, že ju predtým matka zastrážovala a v jeho prítomnosti jej agresívne hovorila „tak choď s ním, no choď s ním,“ čo u maloletej vzbudilo nerozhodnosť a strach z toho, čo by bolo, keď by s ním na ten výlet išla a rozplakala sa. Keďže maloletú nechcel traumatizovať a vystaviť ju výčitkám matky, radšej od styku upustil. Obdobne mu matka odmietla maloletú vydať aj dňa 06. 06. 2021, kedy ju chcel zobrať na birmovku jej sesternice. Správanie matky signalizoval aj Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Poltári. Na záver uviedol, že aj tvrdenie, že má kamarátsky vzťah s navrhovanou svedkyňou Mgr. A. a že mu ona poskytuje telefonické, resp. osobné informácie, kedy ide maloletá na prechádzku a iniciuje jeho stretnutia s ním, je nepravdivé. Bol toho názoru, že práve opačne svedkyňa V. A. je jediná osoba, ktorá mala možnosť správanie sa maloletej, prípadne zmeny v jej správaní permanentne sledovať v rozhodnom období školského roku 2019/2020, keďže celý rok ju mala na starosti. Je presvedčený, že práve táto svedkyňa má najviac informácií nielen o vzťahu rodičov k maloletej, ale aj o zmenách v správaní maloletej. Konštatoval, že nie je vylúčené ani to, že sa maloletá so svojimi pocitmi zdôverila práve osobe, ktorá v rozhodnom období bola s ňou v permanentnom kontakte, preto výsluch tejto svedkyne považoval za legitímny.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že všetky skutočnosti, ktoré uviedla vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca sa zakladajú na pravde a v plnom rozsahu na nich trvá.

Bola toho názoru, že stretnutia, ktoré iniciuje otec, sú veľmi traumatizujúce pre maloletú. Napriek doporučeniu súdu prvej inštancie na pojednávaní otec na svojom správaní nič nezmenil. Naopak podal na ňu podnet na políciu. Svojím správaním si vynucuje pozornosť maloletej, ktorá to veľmi zle znáša a aj z toho dôvodu súd prvej inštancie považoval za potrebné nariadiť im výchovné opatrenie.

Poukázala na skutočnosť, že k výsluchu V. A. sa taktiež už vyjadrila, pričom súd prvej inštancie vypočul ako svedkyne dve učiteľky a ako najobjektívnejšia výpoveď sa jej javí výpoveď učiteľky maloletej, V. K., ktorá je s maloletou v kontakte a táto sa ku všetkým dôležitým skutočnostiam pred súdom prvej inštancie vyjadrila.

Na záver uviedla, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie za zákonný a správny v celom rozsahu.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca ani k vyjadreniam rodičov nevyjadril.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom odvolaním § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a odvolaním napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie (I., II., III., IV. výrok) vrátane závislého výroku o trovách konania (V. výrok) v spojení s dopĺňacím rozsudkom podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil, pretože neboli splnené podmienky na ich potvrdenie (§ 387 CSP) ani na ich zmenu (§ 388 CSP) a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Najpodstatnejší odvolací argument otca sa týkal nevyhnutnosti nariadenia znaleckého dokazovania súdom prvej inštancie, ktorého sa otec domáhal v priebehu prvoinštančného konania, nakoľko namietal objektivnosť súkromného znaleckého posudku predloženého súdu prvej inštancie matkou, ktorý bol vyhotovený „len“ na základe vyjadrení matky bez prítomnosti otca, avšak súd prvej inštancie návrhu otca na nariadenie znaleckého dokazovania a výsluchu otcom navrhutej svedkyne XX. A., bytom W., Ul. N. XXX/XX nevyhovel.

10. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa Čl. 6 CMP súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhli.

12. Podľa Čl. 10 ods. 1, 2 CMP dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

13. Mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci (§ 35 CMP).

14. V Civilnom mimosporovom poriadku zostáva zachované, že súd hodnotí dôkazy voľnou úvahou v súlade s princípmi, na ktorých spočíva Civilný mimosporový poriadok. Keďže podľa Civilného mimosporového poriadku majú všetky dôkazy procesnú a zákonnú silu, môže byť predložený dôkaz vyvrátený dôkazom opaku.

15. Dokazovanie musí byť v súlade nielen s procesnými normami upravujúcimi mechanizmus zisťovania právne rozhodných skutočností, ale aj s právom účastníka na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

16. Odvolací súd konštatuje, že za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch účastníkov, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (§ 187 ods. 1, 2 CSP).

17. Súd, pri vykonávaní dokazovania, sa môže dostať do situácie, keď je treba poznanie skutočností, ku ktorých zisteniu sú nevyhnutné odborné znalosti a skúsenosti. Odbornými znalosťami sa tu rozumujú iné znalosti, než znalosti práva a iné znalosti a skúsenosti, než ktoré sudcovi dáva všeobecná skúsenosť

18. Súd nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca len za splnenia podmienok, a to: 1/ na návrh účastníka na nariadenie znaleckého dokazovania, 2/ rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, 3/ nepostačuje vyžiadanie odborného vyjadrenia od odborne spôsobilej osoby z dôvodu zložitosti posudzovaných otázok.

19. Odvolací súd zdôrazňuje, že predmetom konania bolo zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal zo súkromného znaleckého posudku predloženého súdu prvej inštancie matkou, ktorý bol ale zameraný jedine na zodpovedanie matkou formulovaných otázok: 1/ aký je vzťah maloletej ku matke, 2/ chce sa maloletá stretávať s otcom z vlastnej vôle a ak nie, tak z čoho pramení odmietanie osoby otca, 3/ navrhnite vhodný spôsob zabezpečenia styku maloletej s otcom.

20. Zo súkromného znaleckého posudku vyplýva, že otec nebol podrobený psychologickému vyšetreniu, pričom otcovi nebolo umožnené položiť znalkyni otázky, vyjadriť sa k veci pred znalkyňou s tým, že znalkyňa nedisponovala s obsahom súdneho spisu, eventuálne so zdravotnou dokumentáciou maloletej, hoci matka tvrdila, že maloletá po styku s otcom v noci zle spí, zvracala, pomočovala sa, mala strach.

21. V posudzovanej veci bolo kardinálne podrobiť psychologickému vyšetreniu nielen maloletú ale aj matku a otca v rámci znaleckého dokazovania zameraného na charakterizovanie vzťahu medzi matkou a maloletým dieťaťom; na charakterizovanie vzťahu medzi otcom a maloletým dieťaťom; popisania osobnosti každého z rodičov; vyjadrenia sa znalca k spôsobilosti oboch rodičov na výchovu maloletého dieťaťa a k ich spôsobilosti k vzájomnej komunikácii; vyjadrenia sa znalca, či by bola striedavá osobná starostlivosť vzhľadom na vek maloletého dieťaťa, jeho citové väzby k oboj rodičom, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia v záujme maloletého dieťaťa a v prípade, ak znalec neodporúča striedavú osobnú starostlivosť, nech znalec uvedie alternatívu optimálnej starostlivosti o maloleté dieťa; taktiež za účelom zistenia, či je maloleté dieťa zo strany jedného z rodičov ovplyvňované voči druhému rodičovi a akým spôsobom a vyjadrenia sa znalca k najvhodnejšej úprave styku s maloletým dieťaťom (k jeho realizácii, k eventuálnej prítomnosti matky, resp. tretej osoby pri styku s maloletým dieťaťom, k prostrediu, kde sa má styk uskutočniť a k intenzite styku).

22. Odvolací súd poukazuje na výsluch svedkyne N. K., ktorá na otázku otca uviedla: „Neviem, aký je dôvod zmeny správania dieťaťa, ja nie som psychológ, ani psychiater. Do duše dieťaťa nevidím. Aj vy musíte vidieť, že je dieťa zmenené. Že keď prídete, zastanete pri nej, poviete jej, aby vás objala, dieťa zostane stáť s rukami dole a neobjíma. Je to podľa mňa strašné. Na druhej strane matka dieťa ľúbi, neustále si prejavujú nežnosti, opakujú si, ako sa majú radi, dieťa sa na matku hodí. Neviem, čo mám na to povedať. Je to až čudné, že sú dennodenne s matkou spolu a ešte aj takto si lásku prejavujú.“ Svedkyňa Y. K. na dotaz splnomocnenej zástupkyne matky, že svedkyňa nepovedala „je to čudné, toto, že si tak matka prejavuje s dieťaťom nežnosti,“ sa vyjadrila: „No, ale to je zvláštne, lebo naozaj, keď sa prechádzame na vychádzke okolo pracoviska matky, toto isté sa stane. Objímajú sa, rozprávajú si nežnosti, hladkajú sa, proste je to zvláštne. Iní rodičia, keď prídu s dieťaťom do škôlky, rozlúčia sa, dajú mu pusu alebo mu povedia nejaké iné slovo, odídu, poobede si po dieťa prídu. Ale Z. takto nefunguje. Medzi nimi je taký zvláštny veľmi, veľmi, veľmi úzky vzťah.“ (viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 24. 03. 2021; č.l. 79 spisu)

23. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožňuje s odvolacími argumentami otca, keďže pre rozhodnutie vo veci samej bolo potrebné nariadiť súdom prvej inštancie znalecké dokazovanie a ustanoviť znalca z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých zamerané na predmet konania (zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov) a nielen na parciálnu otázku týkajúcu sa úpravy styku s maloletým dieťaťom, pričom pre zistenie skutočného stavu veci bolo opodstatnené i vyslychnúť otcom navrhnutú svedkyňu V.. Q. A., bytom W., Ul. N. XXX/XX.

24. Odvolaciemu súdu preto neostala iná možnosť ako odvolaním napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie (I., II., III., IV. výrok) vrátane závislého výroku o trovách konania (V. výrok) v spojení s dopĺňacím rozsudkom podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a vec mu v tomto rozsahu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude vyslychnúť otcom navrhnutú svedkyňu V.. Q. A., bytom W., Ul. N. XXX/XX; nariadiť znalecké dokazovanie a ustanoviť znalca z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých; po vyhotovení znaleckého posudku, ak to bude účelné, znalca vyslychnúť o skutočnostiach uvádzaných v znaleckom posudku (§ 208 ods. 3 CSP) a následne opätovne rozhodnúť vo veci samej.

26. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Odvolaním nenapadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom súdu prvej inštancie (VI. výrok) zostal nedotknutý.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).